

Jaarverslag 2016

Voorwoord

Met trots presenteren we u het eerste jaarverslag van de Cliëntenraad in de bijna compleet nieuwe samenstelling. De Cliëntenraad van De Trans (hierna te noemen 'de Cliëntenraad') heeft er voor gekozen geen verantwoording af te leggen over haar activiteiten in 2016. Wel willen we graag informatie over een aantal, voor cliënten belangrijke onderwerpen, met u delen. Het zijn de onderwerpen die van belang zijn voor het vergroten van het leefplezier van 'onze' cliënten. Daarnaast besteden we in dit verslag ook aandacht aan de onderwerpen die tijdens vergaderingen aan de orde zijn geweest en onderwerpen die adviesplichtig zijn.

Namens de Cliëntenraad van De Trans,

Jan van Wijk
Voorzitter Cliëntenraad De Trans

Rolde, maart 2017

Wilt u meer weten over of lid worden van de Cliëntenraad, neem dan contact op met Jan van Wijk.
telefoon: (06) 37 35 16 12
e-mail: jenfvanwijk-takens@ziggo.nl

Ontwikkelingen

Samenstelling Cliëntenraad

In het jaar 2016 is veel gebeurd. Op 1 januari 2016 waren er nog drie Cliëntenraden: een Regionale Cliëntenraad en twee lokale raden. De beide lokale raden zijn in 2016 opgeheven. Er is nu één Cliëntenraad. De formele medezeggenschap van cliënten van de gehele zorginstelling ligt nu bij deze Cliëntenraad. De Trans is een onderdeel van Espria. Ook Espria heeft een Cliëntenraad, de Centrale Cliëntenraad. De Cliëntenraad van De Trans is vertegenwoordigd in deze Centrale Cliëntenraad. De samenstelling van de Cliëntenraad is drastisch veranderd. De Raad bestaat uit zes leden. Hiervan zijn drie lid geworden in 2016 en twee in 2015. De vergaderingen worden voorgezeten door een technisch onafhankelijke voorzitter.

Cliëntenraad De Trans

Jan van Wijk (voorzitter)

Leida Feringa

Fokko Geukes

Geert Huberts

Harry Schrik

Marko Wilmink

Anita de Hoop-Houwen (technisch voorzitter, geen lid Cliëntenraad)

Aandachtspunten

Ook in 2016 kregen cliënten van De Trans te maken met diverse bezuinigingsmaatregelen. De Cliëntenraad is zich bewust van de gevolgen die de bezuinigingen met zich meebrengen voor de huidige en toekomstige cliënten. De Cliëntenraad draagt een grote verantwoordelijkheid om de kwaliteit van de zorg te bewaken.

De Cliëntenraad heeft in 2016 kritisch stil gestaan bij haar eigen functioneren. De Cliëntenraad realiseert zich dat het contact met de achterban moet worden verbeterd. Het contact met de achterban is al jaren de achilles hiel van de Cliëntenraad. Naast het herstellen van het contact met de achterban, kan ook het aangaan van de dialoog met de directie en de uitwisseling van informatie met de directie worden versterkt. Dit alles in het belang van de cliënten van De Trans. Uiteindelijk gaat het om hun belang.

Onderwerpen die in 2016 zijn besproken

Vitaal vrijwilligersbeleid

Vrijwilligers zijn belangrijk voor persoonlijke aandacht en activiteiten waar de medewerkers minder tijd voor hebben door de bezuinigingen in de zorg. De Trans wil het aantal vrijwilligers graag uitbreiden, bijvoorbeeld om een bijdrage te kunnen leveren aan een gezonde leefstijl van de cliënten van De Trans. Meer bewegen, meer kunnen deelnemen aan sportactiviteiten. Een mooi voorbeeld is het opzetten van een G-elftal door de Rolder Boys, waarbij de cliënten worden gehaald en teruggebracht. Een ander voorbeeld is samen met buurtbewoners – met name in het weekend – zorgen voor de dieren van de Kinderboerderij. De Cliëntenraad wil graag dat aan de opleiding en begeleiding van vrijwilligers continue aandacht wordt besteed.

Klokkenluidersregeling

Op basis van een model van Espria is door De Trans een regeling voor het melden van (vermoedens van) misstanden en onregelmatigheden, een zgn. klokkenluidersregeling, opgesteld. De regeling is besproken met de Cliëntenraad. De leden van de Cliëntenraad vinden een goede klokkenluidersregeling – ook bij De Trans – onmisbaar. Overigens heeft De Trans ook een 'gewone' klachtenregeling. Deze regeling is per 1 januari 2017 vernieuwd. Nieuw is dat cliënten en cliëntvertegenwoordigers nu bij een onafhankelijke klachtenfunctionaris terecht kunnen, als hun probleem door de medewerkers van De Trans niet afdoende wordt opgelost. Zie hiervoor ook onder 'Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg'.

Beschikbare plaatsen

De Cliëntenraad wil graag meer openheid over vrijkomende woonplekken bij De Trans. Cliënten en verwanten kunnen dan eventueel kenbaar maken dat hiervoor interesse bestaat. De directie heeft aangegeven dat het publiceren van een lijst van open plekken mogelijk verkeerde verwachtingen wekt. Een beschikbare plaats is immers niet altijd geschikt voor de gegadigde, omdat het zorgaanbod op die plek niet past bij zijn of haar zorgvraag. Ook moet hij of zij passen bij de mensen die er al wonen. Misschien moet de woning voor de nieuwe bewoner worden aangepast. De directie gaat onderzoeken of en zo ja, op welke wijze het openbaar maken van beschikbare plekken mogelijk is. De Cliëntenraad verwacht de resultaten van het onderzoek in het eerste kwartaal van 2017.

Cliëntplaatsing en huisvesting

In december is de notitie (her-)plaatsing van cliënten besproken. In deze notitie worden de verschillende situaties waarin een cliënt in een woning wordt geplaatst of verhuist van de ene naar de andere woning in kaart gebracht. Per situatie wordt beschreven hoe dit proces verloopt en hoe de cliënt en zijn of haar verwanten hierbij betrokken zijn. In een eerste versie van de notitie werd - volgens de Cliëntenraad - de cliënt niet centraal gesteld en stond vooral het organisatiebelang voorop. Na bespreking met de directie is dat in een gewijzigde versie duidelijk verbeterd. Uit de praktijk moet blijken of het De Trans lukt de wensen van de cliënt zoveel mogelijk te honoreren. Gezien het grote belang zal de Cliëntenraad er in 2017 opnieuw aandacht aan besteden. Ook zullen herplaatsingen kritisch gevolgd worden.

Strategische heroriëntatie Espria

De Trans is een onderdeel van Espria. Espria is vooral bestuurlijk en ondersteunend bezig voor de verschillende zorginstellingen die onderdeel zijn van Espria. In 2016 is een onderzoek gestart naar de toekomst van Espria. De conclusie is dat de samenstelling van het concern niet verandert en dat de samenwerking tussen de verschillende onderdelen geïntensiveerd kan worden. Samenwerking met andere zorginstellingen zal actief worden gezocht met als doel verbetering van het zorgaanbod. De veranderingen die het gevolg zijn van de heroriëntatie worden in 2017 ingevoerd. De Cliëntenraad is in 2016 door de Raad van Bestuur van Espria en de directie van De Trans op de hoogte gehouden over de voortgang van de heroriëntatie.

Gezonde leefstijl

In december is de notitie Gezonde Leefstijl besproken. De Trans wil voor het bevorderen van een gezonde leefstijl minder werken met losse projecten en activiteiten, en meer inzetten op duurzame gedragsverandering, bijvoorbeeld op het gebied van voeding en van bewegen. De Cliëntenraad ondersteunt deze inzet. Een kritiekpunt van de Cliëntenraad is dat de doelen vaag zijn. Wat wil De Trans bereiken en wanneer? De notitie zal hierop worden aangepast. De aangepaste notitie komt begin 2017 beschikbaar, samen met een adviesaanvraag.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim bij De Trans is hoger dan landelijk gemiddeld en ook iets hoger dan gemiddeld bij gezondheids- en welzijnsorganisaties. Het hoge ziekteverzuim heeft nadelige gevolgen voor de cliënten van De Trans. Cliënten hebben moeite met steeds andere personen op de woning. De Cliëntenraad vraagt de directie er alles aan te doen het ziekteverzuim terug te dringen. Dit is ook een speerpunt van de directie. Er zijn verschillende maatregelen genomen waardoor het verzuim in 2016 een dalende trend laat zien. Het onderwerp ziekteverzuim en de aanpak is regelmatig onderwerp van gesprek bij de Cliëntenraad.

Vraagpatronen: in gesprek over leefplezier

Doel van het instrument 'Vraagpatronen. In gesprek over leefplezier' is de behoeften en het welbevinden vanuit het perspectief van de cliënt/verwant in kaart te brengen: wat vindt de cliënt zelf écht belangrijk voor zijn of haar leefplezier? Het instrument bestaat uit materiaal voor het voeren van gesprekken met cliënten en materiaal voor het observeren van cliënten. In 2016 is een pilot gehouden om ervaring op te doen met het werken met dit instrument. De gesprekken en observaties in deze pilot hebben geleid tot nieuwe inzichten en doelen. De resultaten laten al de eerste successen zien, waarbij het leefplezier van cliënten wordt vergroot. De methode 'Vraagpatronen' sluit goed aan bij de missie van De Trans, het centraal stellen van de cliënt. De Cliëntenraad volgt met belangstelling de ontwikkelingen.

Onderzoek Centrum Verstandelijke Beperking en Psychiatrie (CVBP)

Het CVBP is een samenwerkingsverband tussen meerdere organisaties die zorg bieden aan mensen met een verstandelijke beperking (waaronder De Trans) en GGZ Drenthe. Het CVBP biedt behandeling aan mensen die een verstandelijke beperking én ernstige psychiatrische problematiek (gedragsstoornissen) hebben. Daarmee beweegt het CVBP zich op het grensvlak van de VG en de GGZ, waar nog veel onontgonnen terrein ligt. Het CVBP doet veel aan wetenschappelijk onderzoek om meer te weten te komen over de oorzaken en behandelingsmogelijkheden van psychiatrische problematiek bij verstandelijk gehandicapten. De Trans is betrokken bij twee onderzoeken,

- Een onderzoek naar de bijwerkingen van psychofarmaca.
- Een onderzoek naar de mogelijkheden om een zorgpad te ontwikkelen voor cliënten met een verstandelijke beperking en bijkomende psychische en lichamelijke problemen.

Voor beide onderzoeken is cliëntenparticipatie belangrijk. Op verzoek van de Cliëntenraad zal op papier worden gezet wat de CVBP van de Cliëntenraad verwacht.

Zorginkoop Wet Langdurige Zorg (Wlz) 2017

In 2016 is door De Trans een offerte uitgebracht aan het zorgkantoor/Zilveren Kruis voor de in 2017 te leveren zorg aan cliënten op grond van de Wlz. Onderdelen van de offerte zijn een Zelfanalyse en een Ontwikkelplan, die in samenspraak met de Cliëntenraad moeten worden opgesteld. Op verzoek van de Cliëntenraad werden in de concept-offerte een aantal wijzigingen aangebracht. De Cliëntenraad is akkoord gegaan met de definitieve inhoud van de offerte.

Woningbijeenkomsten

In 2015 is gestart met woningbijeenkomsten (rond-de-tafel-gesprekken). De Cliëntenraad ziet graag dat de bijeenkomsten een bijdrage leveren aan de formele medezeggenschap. Het management van De Trans vindt deze bijeenkomsten hiervoor niet geschikt en zou liever met de Cliëntenraad naar andere methoden zoeken om het contact met de achterban te versterken. Cliëntenraad en directie vervolgen het overleg hierover.

Verbouw hoofdgebouw in Nooitgedacht

In maart 2016 is gestart met de verbouw van het hoofdgebouw op de locatie Nooitgedacht tot Activiteitscentrum. Na deze verbouw beschikt De Trans over voldoende capaciteit voor dagbesteding van hogere kwaliteit. Het nieuwe activiteitscentrum wordt begin 2017 opgeleverd en in gebruik genomen. Daarna wordt het oude centrum afgebroken. Over de voortgang van de verbouw van het hoofdkantoor wordt de Cliëntenraad regelmatig bijgepraat door de directie. Daarbij is aan de orde gekomen dat de werkelijke kosten hoger zijn uitgevallen dan de geraamde kosten. De directie heeft de Cliëntenraad inzicht gegeven in de oorzaken daarvan. De oorzaken zijn onder andere onvoorziene tegenvallers, zoals meer asbest in het gebouw dan verwacht, maar ook toevoeging van werkzaamheden die anders later of op een andere manier aan de orde zouden zijn gekomen. De directie heeft inmiddels de goedkeuringsprocedures voor bouwprojecten aangescherpt om herhaling te voorkomen.

Adviesaanvragen

Eerste geneeskundige

Het beleid rond de aanstelling van een eerste geneeskundige berust bij Espria. De Centrale Cliëntenraad van Espria heeft hierover een positief advies uitgebracht. De implementatie en de uitvoering bij de verschillende onderdelen van Espria heeft de Raad van Bestuur van Espria opgedragen aan de directies, in ons geval aan de directeur van De Trans. In de functie van eerste geneeskundige is voorzien door het uitbreiden van het aantal uren van de Arts Verstandige Beperkingen (AVG). Hiervoor is door de Cliëntenraad een positief advies uitgebracht.

Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz)

Eén van de onderdelen van de nieuwe Wet kwaliteit en klachten en geschillen zorg (Wkkgz) is de regeling voor het behandelen van klachten van cliënten. Espria heeft hiervoor een modelregeling opgesteld. De Centrale Cliëntenraad heeft over de inhoud een positief advies uitgebracht. De nieuwe wet kwaliteit klachten en geschillen Zorg (Wkkgz) is per 1 januari 2016 van kracht geworden. De Trans moet per 1 januari 2017 voldoen aan de verplichtingen die deze wet stelt. De leden van de Cliëntenraad zijn door de directie op de hoogte gebracht op welke wijze invulling wordt gegeven aan de nieuwe regeling. Ook zijn met de Cliëntenraad afspraken gemaakt over de benoeming van de klachtenfunctionaris en leden van de klachtencommissie. De adviesaanvraag van de directie ontvangt de Cliëntenraad in het eerste kwartaal van 2017.

Jaarplan en financiële begroting 2017

Tijdens een extra vergadering in november is met een afvaardiging van de Cliëntenraad de inhoud van het jaarplan en de begroting 2017 van De Trans besproken met de directie. De aandacht van de Cliëntenraad richt zich met name op de onderdelen die belangrijk zijn voor de kwaliteit van leven van de cliënten van De Trans, het borgen van de zorg en het vergroten van het leefplezier. De toelichting van de directie is voor de afvaardiging aanleiding geweest, de Cliëntenraad voor te stellen een positief advies uit te brengen. Dit is door de voltallige Cliëntenraad overgenomen.

Vergoedingen en bijdragen 2017

Bij De Trans wonen mensen met een indicatie WLZ. In de brochure 'Overzicht vergoedingen en bijdragen 2017' staan veel voorkomende producten en diensten waar cliënten recht op hebben. Maar ook welke producten en diensten De Trans voor de cliënt betaalt en wat de cliënt zelf moet betalen. Met de vergoedingen en bijdragen voor 2017 gaat de Cliëntenraad akkoord. Zij heeft hiervoor een positief advies uitgebracht.

Lange Termijn Huisvesting Plan

Bij de beoordeling van het Lange Termijn Huisvesting Plan van De Trans heeft de Cliëntenraad vooral gekeken naar de gevolgen voor de cliënten van De Trans. Op langere termijn moet er een accommodatie beschikbaar zijn die past bij de zorgvraag (en de risico's voor het vastgoed beperkt). De capaciteit wordt verlaagd en de vloeroppervlakte wordt gereduceerd. Een aantal gebouwen wordt vervangen door nieuwbouw of wordt gerenoveerd. De Cliëntenraad heeft een positief advies uitgebracht. Het advies heeft *alleen* betrekking op de strategische keuze rond vastgoed. Voor de plannen die betrekking hebben op de uitvoering inclusief de gevolgen voor cliënten wordt door de directie na 31 december 2016 (verzwaard) advies gevraagd aan de Cliëntenraad.

Overige onderwerpen

- Waarneming directie bij Zorggroep Meander door de directeur van De Trans. De Cliëntenraad heeft hiervoor begrip, maar blijft moeite houden met deze keus. De bezuinigingen in de zorg raken ook De Trans. Bij De Trans spelen er veel zaken die de aandacht vragen van de directeur. Als compensatie is de directie bij De Trans tijdelijk uitgebreid met een directeur Bedrijfsvoering.
- Nieuwe overeenkomst tussen De Trans en de Cliëntenraad. Over de inhoud is overeenstemming bereikt tussen de Cliëntenraad en De Trans.
- Benoeming Erick Bakker tot Zorgmanager Expertisecentrum en Ouderinitiatieven.
- Veiligheid in de zorg. Een lid van de Cliëntenraad neemt deel aan de bijeenkomsten van de klankbordgroep Veiligheid in de Zorg. De Trans gaat een onderzoek instellen naar agressie van cliënten in de zorg. Het doel is agressie te verminderen.
- Inzet Flexwerkers. De Cliëntenraad heeft er bij de directie op aangedrongen het aantal flexwerkers zo veel mogelijk te beperken.
- Nieuwbouw De Havens. Na de sloop van het oude activiteitencentrum wordt in het najaar van 2017 gestart met nieuwbouw De Havens.
- Openbaar maken van informatie. De werkplannen, de jaarverslagen en de verslagen van de vergaderingen van de Cliëntenraad worden openbaar. Hierbij wordt gebruik gemaakt van internet en intranet. Voor het openbaar maken van informatie wordt ook gebruik gemaakt van Transparant.

Tot slot

Met dit verslag heeft de Cliëntenraad u inzicht willen geven in haar werkzaamheden en heeft de Cliëntenraad graag informatie - die belangrijk voor cliënten kan zijn - met u willen delen. De leden realiseren zich ook dat er nog veel te verbeteren valt. Hieronder enkele voorbeelden van gewenste verbeteringen:

- Beter contact en verbetering van de communicatie met cliënten en achterban.
- De Cliëntenraad moet (veel) eerder betrokken worden bij voor cliënten belangrijke onderwerpen.
- Adviezen moeten door de directie tijdig worden gevraagd bij de Cliëntenraad. Deze moet helder en duidelijk zijn; het betreft één onderwerp en het belang voor de cliënt staat duidelijk omschreven in de aanvraag.
- Informatie moet beter op de behoefte van de Cliëntenraad zijn afgestemd.
Voorbeeld: de directie vraagt alleen advies in combinatie met de juiste (smart) informatie.

Ook in 2017 blijven wij kritisch kijken naar het functioneren van de Cliëntenraad. De nieuwe Wet Medezeggenschap Cliënten Zorg geeft de Cliëntenraad meer bevoegdheden. In deze tijd van grote veranderingen rust er een grote verantwoordelijkheid op de Cliëntenraad als belangenbehartiger van 'onze' cliënten.

###